

3 Nash J. Non-Cooperative Games. *The Annals of Mathematics*. Second Series. Volume 54. Issue 2 (Sep., 1951). pp. 286-295.

СОЛОМНИКОВ І.В., к.екоп.н., доцент

СЕМЕНЦОВА О.В., к.екоп.н., доцент

Український державний університет залізничного транспорту

м. Харків, Україна

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ В СФЕРІ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ: ЕКОЛОГО- ЕКОНОМІЧНА КОМПОНЕНТА

В останні десятиліття еволюційного розвитку, людство все більше почало замислюватися над аспектами бізнес-процесів, які характеризують їх вплив на оточуюче середовище.

Ще у другій половині ХХ століття данським інститутом «Копенгагенський центр – нове партнерство для соціальної відповідальності» було започатковано Концепцію добровільного взаємовигідного партнерства між представниками бізнесу, національними урядами та неурядовими організаціями з метою підвищення конкурентоспроможності окремих компаній та національних економік на засадах сталого розвитку, прозорості бізнесу та соціальної відповідальності. Згодом вона була набула розповсюдження як стратегія сталого розвитку. Такі лідери світового бізнес-середовища, як IBM, General Electric тощо розширили концепцію, додавши до поняття економічних вигод соціальні вигоди. Застосування такого підходу передбачає добровільну відмову від нецивілізованих методів ведення бізнесу, зокрема забруднення навколишнього середовища. Соціально відповідальний бізнес визнає рівність різних видів вигод і цінностей (як то соціальних, екологічних та фінансових) і зосереджується на нефінансових показниках (як то якість продукції; кадрова політика; шкода, заподіяна навколишньому середовищу; нематеріальні активи, гудвіл тощо).

В умовах сьогодення все більше актуалізуються проблеми екологічної відповідальності бізнесу, що зумовлено не тільки загальносвітовими тенденціями, але і умовами ведення повномасштабних військових дій в Україні. Щодня під впливом дій агресора руйнуються цивільні та промислові об'єкти, підприємства паливної енергетики тощо. Постійно існуюча загроза радіологічного забруднення через невідповідальну та непідконтрольну експлуатацію захоплених об'єктів атомної енергетики, обстріли та неконтрольованість ситуації; пожежі, руйнація екосистем – це все те, з чим має справу щодня Україна як наслідок повномасштабних військових дій. В таких складних умовах загроз техногенних та екологічних катастроф все більше

актуалізуються питання соціальної відповідальності бізнесу та її еколого-економічної компоненти, зокрема в залізничній галузі.

Найважливіші міжнародні документи останнього десятиліття з питань екології та гармонійного розвитку суспільств приділяють велику увагу екологічній відповідальності, формуванню екологічної свідомості, мислення та культури.

Доцільно відзначити, що врахування еколого-економічної компоненти соціальної відповідальності бізнесу як складової корпоративної відповідальності може не тільки додати вагомий внесок у розв'язання екологічних проблем, що назрівають, стати запобіжником ймовірним конфліктам у взаєминах бізнес-середовища, суспільства та владних структур, але і сприяти просуненню вітчизняного бізнесу світових товарних ринках.

Еколого-економічна компонента соціальної відповідальності бізнесу має стати життєвою філософією для суспільства, підприємств (зокрема залізничної галузі) та владних структур.

Залізничний транспорт завжди мав високу цінність для держави та суспільства виконуючи як стратегічні, так і соціально значимі перевезення вантажів та пасажирів, збільшуючи провізні та пропускні спроможності інфраструктурних магістралей країни, зменшуючи екологічне навантаження на оточуюче середовище порівняно з використанням автотранспорту. І саме така його важлива стратегічна та соціальна роль в кожній державі світу спонукає уряди та керівництво залізничних компаній для подальшої співпраці з метою розвитку та підвищення ефективності діяльності залізничної галузі.

В довоєнний час АТ «Укрзалізниця» було проведено значні роботи щодо екологічної модернізації обладнання і технологічних процесів. Компанією виконано капітальний ремонт тягових трансформаторів, підстанцій, розподільних електричних мереж із заміною обладнання на сучасне та енергоефективне, велись масштабні роботи по обладнанню окремих ділянок та напрямів перевезень електротягою, модернізації інженерних мереж та обладнання тощо. Вжиті заходи дали змогу підвищити ефективність роботи АТ «Укрзалізниця», зокрема у частині використання експлуатаційного парку тягового рухомого складу тощо.

Врахування еколого-економічної компоненти соціальної відповідальності відкриває широкі горизонти в роботі залізничної галузі перш за все щодо євроінтеграційних процесів та відповідність виробничих та бізнес-процесів стандартам європейського законодавства. Це в свою чергу, відкриває нові можливості до залучення додаткових пасажиро- та вантажопотоків, а також отримання інших видів вигод на міжнародних ринках.